శ్రీ శనైశ్చర శతకము

శ్రీ రామచంద్రాయనమః

క శ్రీ శనైశ్చరశతకము.

వేలమూరి జానకిరామమూర్తి ప్రణీతము.

(మొదటి కూర్పు 200 ప్రతులు)

పత్తికొండ

శ్రీనాగదామ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడెను.

(కాపీరైటు) 1932. (వెల 2 అణాలు)

విజ్ఞాపనము.

ఆర్యులారా!

ఈశతకము ప్రతిమానవునకు ఉపయుక్తమైనది. యేలనన ప్రపంచమున జన్మమెత్తినది మొదలు చచ్చువరకును శనిబాధలేనివారలుండడని నానమ్మకము. అట్టిభావములు స్వానుభవముగా వ్రాశినాడను. యిందులకు నామిత్రుడగు శ్రీయుత. వనం శంకరశర్మగారు [శారదా సంపాదకులు] నేవ్రాసిన ప్రతిని గమ్నించి సర్వులకు తెలియునట్లు గ్రంథమును ముద్రించినందులకు వారికి నేనెంతేనో కృతజ్ఞుడను. ఈశతకమును శారదాప్రెస్ వారే ముద్రించుటకు అధికారము పొందియున్నారు. మరెవ్వరును ముద్రించకూడదు.

యిట్లు.

గ్రంథకర్త.

వేలమూరి జానకిరామమూర్తి.

శ్రీరామచంద్రాయనమః

శ్రీ శనైశ్చరశతకము.

—:(०):—

చ॥ శ్రీసుగుణాలవాలమయి * చెన్నలరారెడుసూర్యవంశమం
దాసజనించిలోకతతి * హాయిగసందగనీయకుండ నీ
వేసమువంశధర్మమును * విడియాశంబునుగూల్చునట్టి వి
శ్వాసవిహీనమార్గమును * బట్టినదిట్టవుగా శనైశ్చరా!

చ॥ అహరహముల్ జగత్త్రయము * నందలినీచరితంబువాస నా
రహితము, పాపభాజనవి * రాజితవృత్తము, దుష్టమార్గ సం
విహితము, సాధుసజ్జనక * నివ్రజసద్గురులోకదూష్య స
న్నిహితము, మర్మదాంధకుల * నిత్యము, సత్యముగన్ శనైశ్చరా! ౧

చ॥ జనకుఁడు లోకబంధుఁ గతి * సంతతమప్పాలనిచ్చి వద్దితో
గొనుచు డికించి, యన్నయను * గూరిరుడునోయఘధర్మరాజా నీ
కనుపమనాధువృత్తి యెటు * లబ్బునవిత్తొక యుంచజెట్లు వే
రనదగునే? కృపాయుతుఁడ * వంచనుకొంటకునిక శనైశ్వరా! ౩

ఉ॥ అయ్యముసువర్ణమహాపురుష * మంటగిరిముల్ భరిమరంబు తాఁగతిక
నయ్యమునగనీవు బట్టినజ * నంబుఁనీవనెగాక దుర్వ్యచః
పరియుతులు గాక పాపగుణ * వర్తులు గాక ఖలపరి మోదసం
జయులుగ గాక యుండరని * చాటెదనీమహిమల్ శనైశ్వరా! ౪

చ॥ ధనియుదరిద్రుఁడానువర * తాపసిదోషియుగంబతివరితా
జనులుబతివ్రతాత్వమున * జాలక యున్నటుదోచుమర్జనుం
డనుమసీతిశాలియగు * నార్యవతంసుఁడుదుర్జనుండుగా
గనుపడునీవుబట్టగజగంబున * నీమహిమల్ శనైశ్వరా! ౫

ఉ॥ నీలపయోదమధ్యమున * నిల్కడలేక తళుక్కుమంచు ద్య
క్కాళినిగప్పియుండమిడి * కాంతులు మెఱుఁగ నవాత్మతేజమే
వేళనుగాలచక్రమున * వేళయు లేక వెలుఁగుఁ బూర్వక
ర్మాళిభుజించు జీవతతి * యామిగణంబులుగా శనైశ్చరా!

ఉ॥ లోకములెన్నియో యెవరి * లోకము వారిదె యన్యలోక వి
లోకముగాంచ బోదు బుధ * లోకము నెంచ పుడందిదండ నా
లోకము వారి వారికడ * లోపములక్క వచించు సత్యమా
లోకములోకులం జెరచు * లోకము దుష్టులకుర్క శనైశ్చరా! ౭

ఉ॥ నీవు సమస్త జంతువుల * నిల్కడ బోకడ జేసి చంచలం
బేపగఁ గూర్చుచుండు విధి * యేకడు చిత్రము కల్లు కొట్టుకుం
జేపగ నేగదా ప్రవమని * చేతికి నీయడె సిన్న నమ్మ నీ
తోవ యె మాకు వచ్చునుఁ బుధుల్ హసియింతురిలన్ శనైశ్చరా! ౮

ఉ॥ ఖలులకుగర్వమూఢులకు * గర్వమదాంధులకల్పబుద్ధి సం
కలితులకున్ భవత్ప్రతిభ * గన్పడజేయుమమమ్ముబ్రోవు దీ
నులనగిబెట్టిచంపకుము * నూత్నముగానధికారమబ్బ వా
రలగతిసూర్యవంశజులు * రాచిటుమస్థితికిన్ శనైశ్చరా!

చ॥ నిరుపమలీలనీకథలు * నెమ్మివచింపగ భారతంబు నా
బరగుభవప్రమోపరము * బంధకనిర్విషయంబునందు నం
దిరుగసమస్తజంతువులు * నీకృపగల్గిన బాహబుద్ధి సం
కరములుగాక యుండునని * కాంచితినీకథలన్ శనైశ్చరా! ౧౦

చ॥ ఫలదమునాపసువ్రిజని * వాసివినీవనినమ్మిభక్తితో
నిలచిభజింపనీవయిన * నీచగుణమ్మునమానకుండ సా
ధులనవతారమూర్తులను * దుర్గతిబట్టగజేతువీవు మో
ఘ్యులకడనున్నదుష్టుడతి * యోగ్యుడనందగునే శనైశ్చరా? ౧౧

చ॥ నిముసము నిశ్చలస్థితిని * నిల్వగనీయవు చిత్త్వవాసనా
క్రిములను నంపసియావది * కాకళతాయుతకోటియోచనల్
నెమరుకు దెచ్చుచుండెదవు * నీచులగొల్చెడు వారికిట్టి దు
ర్గమకరముల్ వ్యధల్ నిజము * గానగునందు నిల్క శ నైశ్వరా! ౧౨

ఉ॥ కాసుకలింపనట్టికృత * కవ్యవహారములక ధనాఢ్యులక
గాసిని బెట్టుచుండెదర * ఖండియశంబును మాపుచుండి వి
శ్వాసము జూపు వారమును * చందము నిక్కము, వైశ్యపంక్తికి
వేసము నిత్యమిమ్మనుడివి * వేకతగాంచుమి కక శ నైశ్వరా! ౧౩

ఉ॥ వస్త్రికివస్త్రి మాపముని * వానిసిధిగాస్తులనాయకంబు పై
వస్త్రికిబంది కానయటు * పైనదినోకుటు వేలనాటకే
యోడ్రము లేదు వారికది * న్యూనదివాలని కాలుజానుటే
గుత్తన కొందరందు ధని * కుల్ భవదా తనో శ... ౧౪

చ॥ వదలక వెంటవెంటబడి * పాత్రఫలంబులఁ గాను జేయుచుం
గనులకు కింకరులుంబడిన * కాలభుజంగముకీర్తిను చెప్పి
వనయుతసంపదంబునవ * యుద్ధమునుయుద్ధము జేసినట్టి యా
సదయుభజింపనీభయుని * చారుముదూరముగుణ శ...　౧౬

ఉ॥ ఆపదజెందు వేళనొక * దైనసహాయము జేయువారు సం
తాపకరోక్తులఁ బలికి * ధైర్యము దూలఁగ జేయుధీరులై
మోపినయట్టుజెట్టడను * చందురుకొందనువాసిగాంచినం
దాపుకు జేరనీనువసు * ధాసలిలీనిమహిమ శ...　౧౭

ఉ॥ ఎందుకులోకదూషణల * కవిటు డీకొనినీదుకీర్తికి
మందము జేసికొందువది * మాసిసుఖంబుగనుందుమింక సం
కొందనువైనసత్యమని * కాంచుగవీశ్వరసూక్తిసిపు కా
దందుమొమెచ్చుకొందువన * యుంబనియెంతువారికి శ...　౧౮

చ॥ గతజలసేతుబంధనము * కార్యము లేదక దాగలట్టి సం
తతిపరమార్థకార్యము చ * నావ్యవహారముతైనజక్కగా
బ్రీతినవహించి చేయుదగు * పద్ధతిజూపెదవంము నెంచి న
మ్మతి జెసుహాడె జేయుతగు * మేలొక వేళనిలకున్ శ॥ ౧౮

చ॥ జనములనేపువర్షములు * జక్కగ గట్టినయట్లు నిన్ను నే
ననుపమరీతి బట్టగగు * హాగగనాంతరసీమలందు డా
గినపదునాలుగే తులుడి * కిం చెదపిడ క కామకొమ్మ్రాకున్
శసకశనిగ్రహంబుకవి * చంద్రినునిక్కముగన్ శ॥ ౧౯

ఉ॥ వాలగువారివారిపని * పాటలకున్ సమయంబు లేదు లం
చాలకు వేళ లేదుకల * సంపదజూడగ జేయు నెంచగా
గాలము లేదుధర్మముకు * కార్యమునన్ సమయంబు వేళ యుం
గాలముగుం దెగాలములు * గాధవచంతులకున్ శ॥ ౨౦

చ॥ ఇరవగుధర్మమున్ననాఁడ * డీయనుబీడికినగ్నిపుల్లలున్
మఱసిగ రేటుకన్నమడి * మాన్యములమ్మినడబ్బు చేతిలోఁ
దిరిగెడువారుగాఁరవ * విధిన్ ధనమీయగడంగునట్టి ము
ష్కరులుబలించినారువిల * సద్గతినీమహిమన్ శ॥ ౧౧

ఉ॥ చక్కఁగ కాఁపుపువ్వుచెవి * సందునగాల్చినబీడిముక్క పెం
పెక్కఁడుజీరుగోఁచినిడి * యీనవనాగరికుల్ బజారునన్
మక్కువనేగుచుంబనికి * మాలినచేష్టలనుండ దేబ్రవై
దక్కరిక దేయన్యమత * ధర్మములన్ బడుచున్ శ॥ ౧౨

చ॥ ఎవరికివారుపెద్దలయి * యీనవనాగరికంపుమార్గమున్
దవిలిచియున్న, కూడుదినఁ * దారినెఱుంగక యన్యదేశ సం
భవపరితాపమార్గమున * బ్రాకుచు రేమనపూర్వధర్మముల్
దవులవటించకించనుల * దాఁకుదురేమనెదన్ శ॥ ౧౩

చ॥ కపివర శౌర్య దర్పము యి * కాయము నల్లన, మందవృత్తి వా
స్తవముగ సాధు సజ్జన * సంతతి శాపముతో డగ్గ్గైనీ
సవిరళ వక్రగామివను * నట్టిదటన్న సతీవ్యాధానిల
పగిదిరళ చంచలంబనక * వచ్చుమదింగననో శ॥ ౧౪

ఉ॥ కారులుగూయు హారలతి * కారవనీములు గుప్తపాపసం
ధా లిడ్ మహామునులు * త్యాగిదుబోతులు యోగిపుంగవుల్
జాయలు పండితోత్తములు * సంగతులాఢ్యులు నీదురాజ్యమే
రారియమూర్ఖమం గ్రియుత * మైతెగియున్నదిగా శ॥ ౧౫

ఉ॥ భంగురుకాణముల్ విధ * పానగృహమ్ములు ఓరి పాపులు
రంగుగ కాపిహారాలు * రంపిలు రంకెతలింద్లు [illegible]
[illegible]గుగనుండు గేహములు * పొందుగనీకు నివాస యోగ్యముల్
మంగళ [illegible] * మానస కాంచనగుడా శ॥ ౧౬

ఉ॥ ఆరయ జన్మలగ్నమున * నాశిశురోగము, రెంట నింటప
ట్టారిమి లేదు మూడిట స * హోదరులుండరు నాల్గినాల్గిటన్
ధారుణిసేయు నైదిటను * దారతసంతతిసేయునోప నీ
వారుబగొంత మేలిడెడ * నన్నదినిక్కమె కా శి॥ ౨౭

చ॥ అరయగ నెత్రిభావమున * నాపదబెట్టుచునంతుపేప్పు సు
స్థిరగతినష్టమంబు నను * జెప్పవివంచక బుద్ధికర్మయుం
దురుగతి దండ్రిజంపెడ * వ యోగ్యని జేతబదింట రాజ్యసం
భరతుడవంట పొల్పు నడి * వాస్తవమొప్పగనో శి॥ ౨౮

చ॥ పదునొకటన్ ధనంబుకను * బాడొనరింతు ద్వాదశంబునన్
ముదమున గూర్పనెప్పటికి * మోక్షవినాశన కారణంబుగో
నుదయుత! నీవు [illegible] * మైత్రిజరించెను వారుగూడ నీ
కెదపడి నీవిధానమొన * యుంతురు నిమహామ్మన్ శి॥ ౨౯

చ॥ ముంగినక్రూరరాయలును * ముక్కునబిస్సము పుచ్చుచింత పం
డుగనికందిపప్పు పుసు * గాడిన వక్కలు బెసియాలు సం
బరములు ముక్కనేయురుచి * బారనిబెల్లము వైశ్యులింను భూ
సురులకు భక్తిదానమిడ * జూచెనరీమహామర్క శ॥ ౩౦

ఉ॥ స్నానము, దేవపూజనము * సంధ్యయు, నన్వయనంబుభూసురా
సూనపదాచరత్పిక్షభ * మ్మానము, శౌవన్యము రాజధర్మముల్
మానిరియప్పుడేటననా * మాడనసంచునకూడుగుడ్డకు
మానియుముల్ సమాప్తియట * మానవిహీనమొకా శ॥ ౩౧

చ॥ చదువులు లేనినాడెనిల * సద్గతిధర్మములుండెనిప్పుడా
చదువులు లేనినాడిడిన * సాయపుభూములుపిక్రయించు టే
యదనసికార్పిపు నెత్తులకు * హాటగుకాపికిహత్యలుబూన్పు కే
కదభవతావనింబరుల * కాలముకాపునవో శ॥ ౩౨

ఉ॥ గాడిదపిల్లకోనులము * గాబరవిద్యలనేర్చియుంటిరో
వాడిగనీగ మోతపనులు * బల్లికిమోతయునన్న రాజ సం
పీడితచిత్తులైజనులు * చిత్తినమున్న దినేక పాప సం
తాడితులైయుండెదరు * ధర్మముదప్పిరిగా శ॥ 33

చ॥ అనధికారమొన్నడి * రంకురోయే మొన్న దేశమందునూ
తినులకుదారిణాకిర్యము * తిన్నని పాడ యుపోవువారలం
గనినరి దేనుటంటబుధ * కాడపుధర్మమువారిమార్గమే
పనివనుచుంటుగోకయున * భాన్యమునీమహామణి శ॥ 34

చ॥ సమయమెఱుంగజాలినవి * చారముసేయకకుక్కపెత్తి బో
నములయిపెద్దవారలవినణ్ * వినుగణిబసనాడిగర్వ ము
త్కృమతులునైచరించితము * కుగలమేలుదలంపకుండ నీ
మనువిడనాడిభ్రష్ఠులగు * మార్గమెనీమహాత్మణ శ॥ 35

ఉ॥ ఏయదిపాపిష్ఠమున్నది * యేడకునైనను వచ్చువడ్డితో
నేయుగమందుగాని * పుకాపేడిశిథర్మము కార్యయత్నమొం
దేయెడనైనగాని యెడ * నించుక దైవము లేదటందు కీ
సాయము లేక నీకృపయె * చాలును మాకెపుడున్ శ్రీ॥ ౩౬

ఉ॥ ఊరులు బల్లెపట్టణము * లొక్కొగ గాంచిననప్పుడేలు సిం
గారపు కాఫికాపులను * గంటున గొప్పనమీనముల్ మహా
ఘోరపుకొంగిలిష్పలు * ఖుల్ ఉపకారము లేఁ యత్రి మో
టారులు జన్మధర్మకృతు * లారయు సౌఖ్యముగా శ్రీ॥ ౩౭

చ॥ మునిజనులీవిధానము నా * బూనిహాంగ నెంచి నీరులై
గొనకొనలాభమేమి కలన * గూర్చక బాలుకు బుజ్జగించు లా
గునధరణీశు వైరతను * ఖంగల మేలును బాపుకొందురా?
తినక యొసాఁపోవు పోక * దెబ్బతిందయ్యమిలన్ శ్రీ॥ ౩౮

ఉ॥ కన్నానిపద్యముల్పలుక * గాదగుశక్తియెకానులేని లో
పమ్ములనల్పాభిమానసుల * నాసిగనర్ఘఫలమేమిలేక లో
నమ్మినవేలనైతిగా నగ * గానొసలర్లిఖించినందుకో
నమ్మనిచింతచేసెదను * వ్యాంతిమునర్పవరదా! శ॥ ౩౯

చ॥ అరయగనేకకీర్తిరువు * నాదుననాగులకీతిభారతీ
తెరుణికీనన్నదేశన్న * దాస్యభుజంగముమావరించెనీ
తరుణముదానిగూర్చిపలుకు * దండములేకనిక్కొట్టుచప్పటుల్
జరిచినవాల్కనోయిముని * సబునగ్రిక్కనెనెర శ॥ ౪౦

చ॥ తొంగరుచుమోపిగబ్బచన * దోయిసరోజములక్ష్మియుగ్మముల్
వగరుచిపల్కవేణితెగ * బారెడునున్నమిటారిగాంచగా
దగరుముసిశులచుమద * దల్లడిల్లస్మరబాధనాత్మలో
నగమజనంబటంటగను * నైచ్యమునీమపిమర్శ శ॥ ౪౧

చ॥ కవులము, మష్టకాకవుల * కాపరముం దుమడిపించు దేవతా
కవులము, రాజదత్తమణి * కాంచనభూషణదివ్యవస్త్రనాం
కవులము, ముక్తియోషిదతి * గౌరపయోధరమాల్యగంధనాం
కవులము, మాకుగష్టములు * గల్గగనీకుమికన్ శ॥ ౭౨

చ॥ ధరనవతారభేదముల * దార్కొనుదైవముమానవాకృతిం
దిరిగెనటంచుఁ బ్రిగ్రంధములు * తీరగువేదములందునిప్పుడీ
నరులతినాస్తికుల్ పరజ * నప్రిభువిస్మృతనీచబుద్ధి సం
కరముననాస్తికత్వమును * గాంచనశక్తులిలన్ శ॥ ౭౩

ఉ॥ ధనముజగత్రియమ్ములకు * దాంకమహాపరధర్మకార్య సా
ధనము, సమస్తశాస్త్రిన్నప * ధర్మవిరోధకకార్యవస్తు ఖా
ధనము, పరోక్షతత్వవిది * తవ్రితసిద్ధికిదారకాఖ్యబో
ధనము, నొసంగవేఁదగ్ర * తవ్రితసాధనకున్ శ॥ ౭౪

చ॥ ఒకదినమున్న కీతిమరి * యొక్కదినంబుననుండక జం
కక యిటువిశ్వసించుంటి వెటు * కాగలదోకనుగొంచునిన్ను నీ
రకపుజనాబులెందరిల * రాలికొరాలగనున్న వారొ యి
చ్చకమని యెంచబోకుమిది * సత్యముసూర్యసుతా! శ॥ ౮౫

చ॥ కరమునురక్తి రామపద * కంజయుగంబునునమ్మియుమ్మగా
దిరుగుమహానుభావులును * ధీమణులైననునీకుజిక్కి పో
దురువలబడ్డజింకలటు * దుర్జనులందరునీసహాయకుల్
బరువడిపాపవృత్తిజను * వారలునీవఖుంగో శ॥ ౮౬

చ॥ సరియగుమార్గముం దెలియ * సత్వగుణాన్యులచెంత జేరగా
దరుణులుసంతసించెదరు * తథ్యముదానికిమూలకారణం
బరయశరీరభేదముగు * నంబరస్పరకామతంత్రమై
పరగునువృద్ధులైననిటు * వాసిలధీవరణీ శ॥ ౮౭

చ॥ ఓసామి లేనివారికడ * నుండరు వారలజెంత జేర్పరే
కూరిమి నిల్పఁబోరుకడ * కుంబలుకఁ మది నెంచఁబోవర
ప్పారలఁ బంచ జేరుటని * వార్యము కారణమేమటన్న ని
ష్కారణకష్టముల్ వకుస * గాతలపై బడునో శ॥ ౨౮

ఉ॥ ఏనుపరాత్పరుండనని * యేరువచించరు చూడరారు కా
ర్యానుగతిం దలంచి యిది * యానని కాదని నిర్ణయించ వి
జ్ఞానమెయిన్ని రూపములు * గన్పడువారి వాక్యతంబుచే
నైనవిధానమానిజనులా * యుపకారములుఁ శ॥ ౨౯

చ॥ మనమున నెద్దితోచినను * మానముమానవచింపరాదు తె
ల్పినయదివిక్కమైనను వి * వేకవిహీనప్రలోకముద్ది క
ల్లనిహాసియించు * శంకయగు నాయవతారశరీరరాజకే
మను జనమాన వేషమున * మానునె నీమహిమల్ శ॥ ౩౦

చ॥ విలసదనంతరూపముల * వెల్వడఁ జేసిన యట్టిమూర్తిలో
గల గుణభేదముల్ తెలియ * గాఁగల వారలు మానులందు నీ మా
నుల హృదయము పరిపంచమున * నూల్కొను వాసుపు రాణమూర్తి
వారలను దీక్షఁపఁజూచుఖల * రాజపుఁడి వననోశ॥ ౫౧

చ॥ రవికిరణంబులందుఖుణు * రాజిలునట్లు శివస్వరూపమం
దవితథరీతిలోకములు * నారయుగన్నను జీవ దేవ సం
భవములు వాసియుం దెకల * వస్తువు తేజము దానిరూపమే
పరిపినుల రామమూర్తియని * భావనచేయువలెన్ శ॥ ౫౨

ఉ॥ ధరబహుకాలముల్ నినుడ * ధర్మమునన్ వరధర్మరక్షణ
స్ఫురదవతారమూర్తి ముని * నా ఖుద్రహృదంతర దేవు దేవుశం
చరయుక మానవుం డెకద * యంనుర దేపది వేలుత్తుంగలం
దిరిగెడు రాజహంసలన్ * తీక్షస హావాసతనోశ॥ ౫౩

ఉ॥ ఉన్నదివిడి లేఁ దొలఁ * బోఁ టిన త్తినబెట్టికొంచు జే
రెన్నిక గన్న వారిని సు * యనుకొందురు బాహ్యశాస్త్రకా
భ్యున్నతి యందు రేమి మది * లూష్ప బరాధిపులఁ ధనంబు చే
కొన్న విధాన వేదవిధి * గోరుట సీమహాంధుఁ శ॥ ౫౪

ఉ॥ సమ్మతిగా వచింతునొక * సంగతి నివ్వు శాంతిబుద్ధి పూ
లమ్మిన చోటగట్టెలు * నెమ్మెదుకాలము వచ్చె నన్యదే
శమాన్యలు బాగు జెందె నని * చారణసేయగ బోటకూటి జే
రమ్మన విద్యలమ్మె * పరమార్థముదా గెగదా శ॥ ౫౫

ఉ॥ మంచికులాన బుట్టియు న * మంచ సవృత్తి విభూషణందు యా
సించిన వారి భక్షణము * సేయుదు వెట్టి మహాత్ము డైనన
మ్మించి శిరమ్ము గోసినవు * మేదినిఁ బర రాజబుద్ధి పాలి
గంచితి కర్మసీమయది * మంతయు నీల్గుటకే శ॥ ౫౬

చ॥ ఫలదములైనమంత్రిముల * వశ్యముగాజపియింపవచ్చునా
ఫలములనందవచ్చున శు * భమ్ములనొందగవచ్చు నాశ్మని
శ్చలముగనుండవచ్చు * విలసద్యశము:గనవచ్చు జిత్తసం
చలనవ జేయునవ్వియె * పిశాచములై తిగునో శ॥ ౫౭

ఉ॥ కూరిమినొక్కృడొ కృపవి * గోరిమొనర్పనశక్తిమ్మన్మనుల్
వారముముట్ట జేయుడను * వాకుక బెట్టినలోటులేను స
త్కార మెయుద్ది! నిష్కృతిక * గారణమాతనికార్యదీక్ష చే
కూరెకుదా: శాంతము:కుం * తగుతావదియు శ॥ ౫౮

చ॥ తెమకువిధించివట్టిపని * నా మునరింగ లేకయన్యధ
ర్మములొనరింపబూ:టన * మంజసమాతము దైనకూటకం
చముక డనీగదోలగవ * శక్తునన్యలకూటబడ్డనా
గమునదలించునా? నిజము * గాగ్రిహి యుంపదగుశ॥ ౫౯

ఉ॥ బూటకమైనమాటయున * బోటుకుమీామహీమావిశేష మీా
వాటికివెచ్చెనాయనుభవ * వృథలన్నియువాస్తవమ్ముగా
నాటక మాడవచ్చుననినర్మ * మృషకాదుజగత్ప్రసిద్ధమీా
మాటయటంచు పద్యముల * మాదిరిజెప్పితినే శ॥ ౬౯

ఉ॥ ఉన్నది మోట్లలంచముల * కున్నదికోట్లపాలుజేయగా
నున్నదివారకాంతకిడ * నున్నదిప్లీడరుఖర్చుకేయగా
నన్నదికానిధర్మమన * నొక్కటిపుచ్చినవక్క లేమిగా
నన్నదిదరిద్ర్యవంతులకు * నోపకనీమహిమర్మ శ॥ ౭౦

ఉ॥ బూటకువైరిభూసురులు * భూపతులన్నుధర్మనాశనో
త్పాటకిలింతరివృత్తినకు * పందగిరట్టులెదరివ్యవంతులుర్మ
మాటకువడ్డియాయకము * మాన్యులకొంపలుదీయునట్టి వో
రాటకువైరటంచనగ * రామవిరోధమర్మ శ॥ ౭౧

చ॥ పనివడునొక్క మాటుదల * వంపులు జేసిన వారిచెంతకుం
జనడుమనుష్యమాతృడిల * సత్కవులెంకరొ ముందునుండి నీ
కనుపమనీతిదెల్పినన * నైననునీకదిబుద్ధికెక్కనం
దునకెవిచారమానుడుము * తుల్యవనోపరింగ శ॥ ౬౭

చ॥ చదువులురానియట్టిగురు * చందురిలు, మూర్ఖులదర్మవర్తనా
స్పదులుధరిత్రిపాలకులు * చంచలచిత్తులుమంత్రిపుంగవుల్
పదపడినీతిలేకపర * భామలబట్టెడువారుపండితుల్
కదతమరాజ్యమంనుఖల * కాంక్షితలాభకరా శ॥ ౬౮

చ॥ ఖలులకుబంధువాతలివి * కాదనువారికిగుండెగాలముల్
తెలపడితిట్టువాండ్కసి * ధారలు. స్వీయుపుత్రైకకర్మదూ
రులకురితాంఘ్రిధర్మమున * రోయనివారికిరామభాణముల్
కులటలగండకత్తెరలు * కూర్మిమదుక్తులనర్గ శ॥ ౬౯

చ॥ అనువగుమార్గదర్శకః * సామకులంబరితత్త్వలక్ష్య సా
ధనమునొసంగెశక్రికల * ధన్యులు, దొంగన దొంగయుంగనం
జనగతిజ్ఞానిజ్ఞానిగన * జాలినవాడితొ పాపచమూ
తనిగనజాలదెప్పటికి * తెక్కము పక్షి హాయా! శ॥ ౬౮

చ॥ అరయగధర్మమూర్తిగు * నర్జునకృష్ణులకుండ రామియా
ధరణియసవ్యసత్యవిధి * తవ్యాసముల సమమోచితక్రియా
సరణిసమాప్తి జేసినాన * జాని మోచికిరీర గాత్రిలం
జనుపుటలాయెనేమి * యన జానకిమహిమర్ణ శ ౬౯

ఉ॥ తాగుసుఖోత్సుకూలతంగ్వి * నాజిలోతుల నాజధర్మసం
యోగముల య్యేదస్త జగ * లుల్తిమునై శ్రుతిపవిమాణమున్
సాగక శుభారతెప్పు * చాటువు శ్రోత్తుల మెల్కనొకమిం
కేగతిబట్టునో తెలియ * దే కనిసమర్ణ శ॥ ౭౦

చ॥ జననమొకష్టమబ్బితుక * జాలినజీవనమప్పు బాధకై
పనివిడి దేశదేశపరి * వర్తులు జేసితివింతకంటె నీ
ఘనతలి కేమిశక్తిసిరియా * కాయెకిజూపగనప్లకష్టల్
జనినసుఖంబు నీవె యుడ * జాలినవాడవుగా ॥ ౬౯

ఉ॥ మంచివచింపమంచివించిదన * మాన్యులనెంచక మంచిమాటన
విస్మంచెదరంచు జంతువడి * మేలునెఱుంగనివారిజేర్చిమగా
నెంచిపుణాక్షితాఘములు * నీడిచి వేసిబుణాన బంధ ను
ట్లుంచు పరార్థమిచ్చునుగు * ణాత్ములు దేవతలో ॥ ౭౦

చ॥ సమయముమడప్పినకపను లు * నాగవురేపను మాటనారవా
రముమరమ్మటంటఖల * ధర్మమువ్యర్థసా తార్థసూక్తులు
నెమరుకురానిగౌరవము * నిర్మలచిత్తులగాంచకుండు టే
కుమతికిభూషణంబు * రకుఁడ శుద్ధకార్యమార్గుఁడ ॥ ౭౧

చ॥ ప్రీతిని మిత్రంబు రామపద * పద్మసుధారసమాని నిశ్చల
వ్రీతియుతులై పరాత్పరగుణ * భాసితులైదహరాంభ్రికౌముదిఁ
సతము జపించువట్టిముని * చంద్రిలభూషణమన్న మౌన మే
హితమతిపద్మ కారయుని * రీహపదార్థముగాఁ శ॥ ౨౨

చ॥ ఎదిసిరసించు యుండురద * యేకడు సేగికొసంగు, ద్రివ్యమా
పదలకు వచ్చుదామకొన * బ్రిహ్మోపచారము మోక్షసాధనా
స్పకముగ చేసి, మానమును * భస్మరమున్నట, శాంతబుద్ధి దు
ర్మ్నదులకు రాను భాగ్యమున * మజ్జనరక్షక! యూ శ॥ ౨౩

చ॥ కలియుగనాలకంబుకను * గర్వ్యమునుదానికిసూత్రిధారివై
చెలగెకుబుద్ధిమునిం పు * చేయగ రానివినీకు లేవనం
గలసికసీసహాయకులు * గవ్వలవిత్తులుమందబుద్ధులై
రలుకవహింపనేలయుగ * మారయనీదెకదా? శ॥ ౨౪

ఉ॥ లాభకరైక కార్యములు * లక్షణముల్ గ్రహియించి గౌరవ
స్వాభిమతప్రమాణవచ * నావళిసంతతము మీవటంచు మీ
రేభర యించుచుందురు * కీర్పడు దారిసి లోతు జూచి మీ
కే భయమింక గైకొనగ * నెంత్య నిరంకుశ తర్క శ॥ ౭౫

ఉ॥ ఏన వర్ణసంఘములు * జైనవిధర్మములన్ని వమ్ముగా
జైనవిదైవశక్తికర * జైనది పౌరుషమన్న నేటి పా
లైన స్త్రీల వృత్తి వెగ * జైనది యన్యమతంబు నిక్కగా
జైన గొన్న త్రిగాథ * మీపదిలోకమి కర్క శ॥ ౭౬

చ॥ తరతరముల్ భజించిన నిను * ధన్యత నందిన వారలెవ్వరో
యెరుగము నిన్ను గూర్చి గద * లెన్ని యొనిందు ముదుప్పట వృత్తియే
యిరవగు నిన్ను నిన్ను గాన * నేలబు నాకృతకర్మలీవు గా
దరిగి వచింపడి కొంటి * ధీరత నీమహి మర్క శ॥ ౭౭

మ॥ మోమునఁ జంద్రరేఖ పయి * భూషణమౌ భుజగంబు వానికై
భూమికి డిగ్గు గంగ యహి * ముఖ్యము హారము నాకు సత్కృపా
ధామము దృష్టి భక్తులకు * దానినొసంగెడు మందహాసముం
బ్రేమ వహించు శంకరుని * వేడెద నిన్నడఁక శ॥ ౪౮

ఉ॥ కాలభుజంగమస్తమున * గాలిడి చేతు సాచి హర్షసం
చాలితనాట్యమున్ సలుపు * శంకరమిత్రుని కృష్ణదేవునా
పాలిటి సత్కృపాకలను * భక్తిభజంతును దుష్కీర్తినీ
వాలక మొక్కు మాలి * యెడపక మదిరంజిలఁగన్ శ॥ ౪౯

చ॥ మాయికుడైనవాడు దన * మాయలనందరిముంచఁ జూడనా
మాయలఁజిక్కువాడెవఁడు * మాయకుఁజిక్కనివాని మాయలో
మాయగనున్న దీజగము * మానసమందు దలంపకిద్ది మా
రాయిలెబుద్ధిముంచెదవ * నంతము నో మహిమన్ శ॥ ౫౦

చ॥ శివునకు రామచంద్రునకు * జెందదుశ్శేషమువారి వేరుగా
దవిలిచియెంచ కెక్కడిది * దంబుగస్త్రీయమునొక్క నాదసం
ప్రీవణపథంబునంబకుట * పాపముజన్మకుముక్తి లేదునా
స్తవముభవప్రమోషరము * ధర్మము రెండొనకేట శ॥ ౮౧

చ॥ హరిహరరూపభేదముల * నాత్మదలంపక కర్మవాదసం
భరితులు కాక సర్వగుణ * వాసితుడీజగమంతయునొక్కడా
సరసునిలో జగంబనుచు * సత్యముగాగమనించినాతని
త్యాగగుణాకు నాతుగ్రదైముఖి * ధన్యుననండదగన్ శ॥ ౮౨

చ॥ వెలుగునబుట్టి యాబయలు * వెల్లయినీలపయోదరూపము
కలుగజగమెల్లగన్పడుచు * గానలయించుచు దానుదానుగా
జెలగుచుసర్వలోకములు * జీవనమూహను వచ్చిపోవుచున్
విలయముజెందినిల్చునది * విశ్రుతదైవమనన్ శ॥ ౮౩

ఉ॥ మానుల తత్త్వవిశ్వాసుల * మాన్యుల ధీరుల నెల్ల వేళనీ
మానిక లంత బెట్టుట యె * యో పిసమార్గము గాదలంచుచున్
మానవ పంక్తి నమ్ము పది * మారులు జూచుట యెందు కష్టమే
కాని ఫలంబు లేము కలి * కాల విధంబిది యో శి॥ ౮౪

చ॥ కలిగిన వాణి కర్త్రకుల * కన్పుష చిత్తుల నిట్టి వారికిన్
బలుకగ వారి సేవ్యుహ్యా * వర్ణ్యులకియ్యదివృత్తి కాదనం
దలపక లోన మెల్ల చెడు * దారిని బట్టిన నీతి జెల్పగా
వలసిన బాధ్యతల్ కవుల * కైగల వెన్నటి కిన్ శి॥ ౮౫

ఉ॥ తిట్టితినంచు నీవనకు * దేశము లెల్లన సంచరించి యు
ప్పట్టున బాణముల్ విసిగి * పంచక సేవలు జేయ లేక యా
కట్టిడి హృద్వారి సిసలి * కారము లోకలైన లేక యా
పెట్టెదవంచు నీప యుకి * పీరుడ నైతి నిలన్ శి॥ ౮౬

చ॥ ధనకనకాన్నవస్త్రముల * దల్పకయుండినసంతరాప్తురై
పనిచినఁ దిననంగెదరు * నిజ్జడటంచురుకాసుగోరనా
జనములె మోసగాడితఁడు * సాధ్యుఁడుడాంబికుఁడంచునిందజే
యునవెనదీయరెవ్వరన * ఘాతుకునింగభమునక్ ॥ ౮౭

ఉ॥ భారతిరాజ్యలక్ష్మిపర * భాగ్యలకోర్వక కంటనీరుమూ
న్నీరవనేప్పుచున్నదిప * సిరిసతింబులేనికటాక్షమే
పారచిశాంతికాప్పురను * వరగభోజనముల్ జేసిక
న్నారగవిదగ్గిలోవృగతి * గాంచనజేసెదనో ॥ ౮౮

చ॥ ఇనమిడికాంచనంబుగొని * నేగెనువారిలనమ్మిభూముల
మ్మినధనమెల్లవిద్యకయి * మెప్పువడంగనబాకుజేసిసే
వనలకుజిక్కిస్త్రీగుమత * పద్ధతిఁవీడిచరించిమిత్రవం
చనలకుబాల్పడంజనుట * లారగనాజతిమిగుల్ ॥ ౮౯

చ॥ తినుటకు కూడు లేక పర * దేశ విధానము నాశ్రయించి యీ
జనములు గౌరవంబు బోకొట్టి * చాలువటంచు మను నేగువారినే
మనవలె బక్క చిక్కి యింతపిడి * చైనను లేని దేజరింగి హాస్యభా
జనముగ నుండువారు పర * స్వాత్రు వార్తివార్లో శా॥ ౯౦

చ॥ నిరుపమ సత్య్రాభరణ * నిలవయోద శరీర! పింగళా!
నవి హృదయప్రపంచగణ * నాయక! బభ్రువిలాసమందస
చరదతిలోక! లోకచయ * సార! పరోక్షవిచార! ధర్మసం
స్ఫురణ గుణప్రచార! * భవకల్మషనాశకరా! శా॥ ౯౧

చ॥ నిరుపమతేజ నీచగుణ * నీరజరేఖవు నాశ్రయింప వి
స్తరమగు కష్టజాలము * సంబడగించుక దా? మహాత్మ! నీ
కరుణకు పాత్రుడంచనియు * ఖండితసత్య్ర జూపనోపునో
తరణిసుతా! గ్రహావ్రజసు * ధామయకోవిధవా! ॥ ౯౨

ఉ॥ శ్రీరఘురామపాదసర * సీరుహసత్యవిలాసరేణువా
ధారము బ్రహ్మకుండశశి * ధామసదక్షరమంత్రిరాజమా
కారము తత్త్వమార్గపరి * కల్పితరూపమెలోకవశ్యసం
చారము లోకమంగళపు * వాక్కులకున్ నీనుతుల్ శ॥ ౯౩
చ॥ సరసుడ నీపదాబ్జకృతి * జాలినరీతినిమిత్రి వాక్యసం
భరితమతిన్ రచించితిబ్రి * పంచవిచిత్రి మునీవు సాక్షిగా
దారకొనులోకు వేసనను * దూరరునన్న ననాముని యెడన్
విరసము లేదు నాకుగ్రుతి * వేగొనుమీ నెయికన్ శ॥ ౯౪
చ॥ వరకరుణాసముద్రి తమ * పాదములంటివచింతుదర్శనం
బరయనొసంగి పాపహా * తాత్మనినన్ను ననుగ్రహించుమో
శ్వరిసము తేడ! యా శతక * సారమెఱింగినవాడవీవె యే
తెరుగణముకుందుగావదగు * దాతవునీ వెగదా? శ॥ ౯౫

చ॥ ఆరయఁగనిందుపుణ్యపురు * షార్థములేమియులేవటంచునన్
నిరసనజేయఁగూడదతి * నిర్మలతంగననన్నిసంశతుల్
దొరకుఁగుణగరిహార్య * కవిలోకమిఁడేకనవచ్చునీకవీ
శ్వరసృమువాక్సుధాజలధి * భవ్యమణిపరిదయో శ॥ ౯౭

ఉ॥ మీసములున్ననేమియల * మీసముగడ్డములున్ననేమివి
శ్వాసములేనివారికను * వేషధికారములున్ననేమియో
వేసములున్ననేమికడు * విశ్వృతధర్మమొనర్పలేనిరా
కాసులనిందుమానవులు * గాగణిరుంపరికన్ శ॥ ౯౮

చ॥ ధరణిశుభకరీమాంచితవి * ధానులుధీగులుహీనమాలికా
ధరులునమాధవుల్ వివిధ * ధర్మవిశారదులేక రూపసం
భరితులులోకనాయకులు * వారిధకాళికరుణాసముద్రితా
పహరిహారులన్ భజింతుహృద * యమ్ముననెమ్మదిగా శ॥ ౯౯

చ॥ సరసత వేలమూరికుల * సంభవుడాత్మపరార్థతత్వసం
స్ఫురణగుణానువర్తికవి * చంద్రుడుజానకిరామమూర్తిశం
కరశతికప్రశేషశత * కంబుపురాకృతకర్మరూపసం
భరితశనైశ్చరాంకితము * భాసిల్లవాసెనిలన్ శ॥ ౯౯

చ॥ తెనుపుశరీరధారులకు * దారకమైతనరారుధర్మమున్
మనమున నెంచిచేయు * ననమవిత్రినిష్ఠలనుండ సాధుస
జ్జనసుకృతాదిపూజిత * విచారములన్ గురుసేవనారతిన్
జనుటకుముక్తిజెంపుటకు * సైతముకాయమె కాశ॥ ౧౦౦

చ॥ కవులునిరంకుశప్రతిభ * గల్గినవారనలోకమందువా
స్తవమెయగున్ రవిప్రతిభ * దాకనిసంగతినైనగాంచగా
బ్రిమలకీర్తినిల్పబర * రాజభయమ్మునువాపబూర్వసం
భవములదోలిమోక్షకర * పద్ధతిజూపనిలన్ శ॥ ౧౦౧

ఉ॥ ఊరక తోచినట్లు సమ * యోచితవాక్యలపత్రిపూర్తిగా
గూరిచి వ్రాయ లేదు * క ఌగొన్న వివిక్తమునా మహీనసం
బారపుభారతంబనుభ * వమ్ములు కల్పనలిందు లేవని
స్సారము టంచు నెంచవగు * సంగతిగాదిదియ్యుర్ శ॥ ౧౦౨

ఉ॥ మంగళ మర్కపుత్రి! జయ * మంగళ మోరవివంశదీపకా!
మంగళ మోమహాత్మ! వర * మంగళ మోజనవంద్య! పూర్వక
ర్మాంగవిలాసవేషచరి * తాత్మక! మాదవినోదనర్తకా!
మంగళరూపజంతుచయ * మంగళ! మంగళ మో శ॥ ౧౦౩

ఉ॥ మంగళ మూర్తిహారునకు * మంగళ మార్యజనాను మోదికిన్
మంగళ మాదిరూపునక * మాయికసద్గ్రహచక్రవర్తికిన్
మంగళమంచుమప్పిటస * మాపక మంగళమిచ్చినాడనో
మంగళ నీలదేహా! జయ * మంగళ హారతులుర్ శ॥ ౧౦౪

ఉ॥ ఇంగని మోక్షధర్మమున * గానిదకుండె హహా దిక్షితానె
మంగళ మోక్షలేనిఖల * మాన్యులకల్పుల కార్యసిద్ధక
స్వాగత భక్తిపూర్ణ తతిస * కా మొరె మెచ్చుల దాశరథ మహా
మంగళ హారతుల్ కతము * మానసగా సంగానదనో శ్రీ॥ ౧౦౫

సంపూర్ణము.

"శ్రీ శారద" ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడినది. పత్తికొండ.

